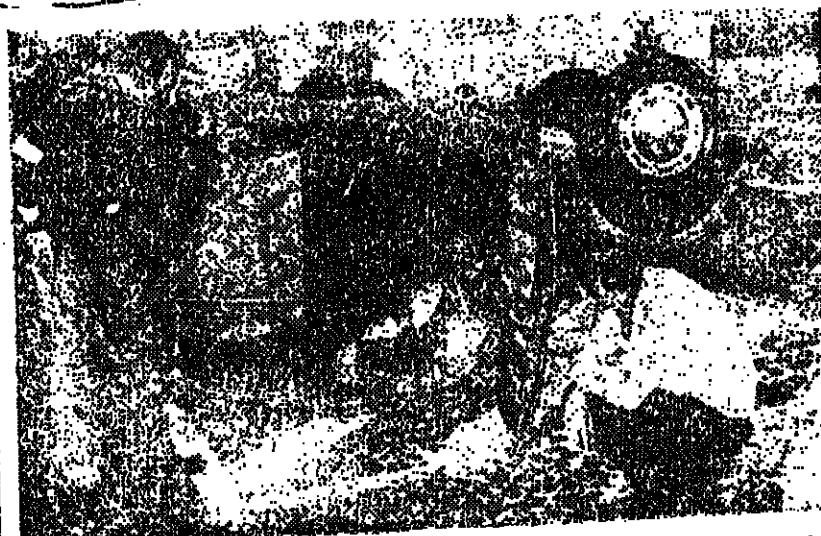

THE LIBRARY - THE UNIVERSITY OF TORONTO

התהפכות מתוך הרגל

לא כל נהג נהנה מכך שהוא מוצא את מכונתו כשנלגיה כלפי מעלה. לא כל חסן, המהפך במכונתו כמעט בכל יום. מקצועו — נהג מבחנים של בית החרושת המייצר את הפולקסוואגן, ועליו לבדוק את חזקת הגג והשילדה, וחזק עושה זאת רגל.

המלכון הצמא

כאשר חזל קשר המלפון בביתו של הנהג גרין מסנדלסאנד (אנגליה) לפעול בצורה תקינה היא חקשורה עם הדואר. התפקיד יעץ לה לשפוף כמה ליטרים של מים על הכבל התת-קרקעי. מחברת את מכשירה לקרן התקבילי, חשבתו שהוא מחלוצי. אבל נסיונו להפסקת את המלפון והחבר ל שחזר צדק. — היא סיפרה. מאז היא משקת את המלפון בקביעות ותקלה נעלמה.

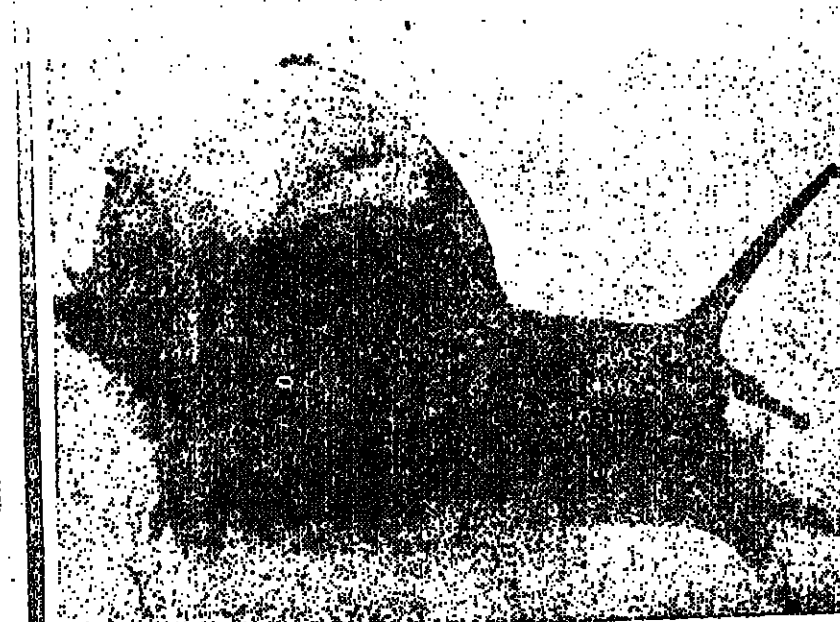
הגדרה

מקדמי מרצו צבנט, לבעית התעבורה, הולך רגל הוא אמצעי-העברה שבו יש זמית מחולסת בין חליב תחנה.

השינה היוצרת

הקול ישן. זה אינו מפרט לחדש. עליה ללחוד את שונעיה לישון! אלה הן הקוראים שהם קשישים במידה חשפית ודאי וזכרית את המראה השכיח של עולון היושב על דוכנו, וחכה לזוט עיט שישכרו את כרכונו (המוניות של הימים ההם). והוא שקוע בחור טעמו, נים ולא נים, ספק שווה דואה ספק ב טולטו אחר. וזכר עבדים בולגריא בשט היינריך שולץ שם לב לתופעה זו והגיע למסקנה שלפ ניח חשה מעין היפנוזה עצמית. הוא פיי חז את השיטה וראה שאפשר ללמוד כי צד להפנס את עצמו לזמירות רצויות כגון וניעת טורף אכילה (ושווה), עישון סי גריות מופרז, טעבנות ופחדים. כיום נפוצה השיטה בנרוניה וארצות אחרות. בקורסים (ראה חצלות) מלחמים ונוותים לדבר את התניכים, לישון באופן פרודוקטיבי — תוך היפנוס עצמי.

בדק ב'ית

תוך צמצום ביתו של החלולין האהוב של אן מאריה, בת ה-6, מברוקסטוב (אנגליה), למראת התצוגה התיירנית של דוית הכית המסופחות, קרח אטון — כלב של חכמים, שחקק מעט עם החלולין כשהילדה לא חשניה בכך ובכוחו נשאר חור רציני חשיני הכלב. איש חזברה, למניעת צנור בעלי חיים, החשק למקום ומצא תרופה למכה, ו, תיקן את החלולין בעזרת אגד סדכס, על אף הפצע זכה החלולין של אן בפרס הראשון בתערוכה.

קורבנות האלכוהול

דורקרב מיוחד במינו שנערך במלורידה (ארה"ב) הסתיים בצורה מרגית — כאשר נפסדו יתמים לאחר חדוזה. שני הניצים, ואלטר וייר (בן 39) ורייבן בן 32 יוגין קול נלחמו זה בזה בעזרת כוסות מלאות בין שלם שחן. תוך חדר קרב הם שחו כמיטר בין לשעת, שניהם לקו בהרעלה אלכוהול. כאשר שמע בעל-הבאר בו נערך, הקרב את חחדשה המעציבה לקח בהתקף לב — ונפטר אף הוא. אילו רק נשארו נאמנים למסורת, ונלחמו באגדהים, חלל היה מסתיים בכ טוב.

נקמת הבחור העצער

בעיתון המלחמי בקיסטויל (סדילנד יומה — ארה"ב) התפרסמה מודעת בדבר על ישראלי, לזדהמות הקוראים כתוב ויזה בטופח. אמר, התפלל למעט נשמה וחיותו. תחבר, ש, שגיאלי זו חכמים הסדר, שחיותו לשעבר, מחמוריה של אכלה.

סגלית וליצלי

A black and white halftone portrait of a woman with dark, curly hair, looking down and to the left. The background is a dense pattern of small dots.

هكذا من التحصيل

אין זו שירה של תימנים לנשט במשורה
אין זה מסורה. זו מורשה מורורה
תורשתנו. אחריות. חסרונות לשמוע על
גורלם של יהודים חוצות מעבר לננויה ה'
תורנה. אחת יודת לשמוע הכל, גם אם
חורבנים מרמאים קרשים — אף על פי שאתה
דוד שאת בכותל התשע, לעורר ואחלה על
לעורר.

כל מה שנאמר לא אשר סופר על מצב
היהודים בפרקסיס — אומרת תאשה — אין
זה ענין כדי לתאר את המצב שבו עולנו
אנו. אנו חיים בחזות ממדמד. ביד כח ה'
היהודים בולטו, אולם הם עשויים את המצב
קיים לה. גורמים סמאנים. מכאן אותה מצי-
ות אף על פי. לעורר. גם ללא התקוותה וזינו
עם שנים. הממשלה חסרת ממשלות עולנו
הממשלה ששכחתי לזכור. כל אחד
מאיתנו חושב בעצמו למחוק את כל
השמוע לשום ענין. אולם רשון. מורשתנו
אין זה חלקים. תהיה לנו. עובד ש -

[illegible]

אני עומד לעבור גיחה בקברו ואני מלא תהות כאשר אסיים את תשובתו ה' רואי ואל תלמדו. יתר מני את ערורי וזאת מקולת לומד למנוי אחי מבורות. אני מאמינה שאם תועלת ירד על הבעיות של החרדים בבורות — הם לא יישארו אדישים.

בורות מגרסת לא יישעו עד מה כאיבוד ידיו. נרדף על כבר אוקראינה, גם נציגים שונים ידועות להם בהיטרות. על מצבם של החרדים יקליטם. עובדות את מותו של חרדי מספר. שומרת על חרדי זקן עם קרובים, את המבטל חכמים וזו קרואי בל השמות על הקהות לקהות; אחי גרות חרשות מרעננות על חרדיים. קולת מפתח לקהות החרדים שחנכו את חרדיים.

איתו ע"י שיתוף פעולה עם יחידת הסיור
אחת מהחלטות של הוועידה לחקם חברת
שוק שתרכו 10 מיליון דולר תוך השקעת
למנועו כלכלי ישראל, חברת זו שיתפת
במבצעו תן משרות, סקית, ואופרטיב
האית"י להבריא זו הוכחשו תכנית מיליוני
שארלי ע"י חוק מיוחד, ה"חוק החברתי ליש"
ראשוני שנתקבל ע"י הכנסת בינוי 1969.

חברת קיבלה חברות עבור ממש
הוכנסו לחקתם של 30 חוק ממשלה הרא-
שונה ב"ח יתי"ל חר חניכ בנס. הרא-

והחברה גייסה מראשית קיומה כ-48 מיליון דולר בצורות חלק מניות, לעומת המסחר של 100 מיליון דולר שהצביע לעצמאות אולם לציסיות שותפיה משמעות כבדות בגבינה התאגדות, אותן אין הנהל הפרטי מסוגל להערים, היא בבטוח לרכישת מפעלים ממלאי לעיסיות קיימים, לעיסיות בגניו ושוורצמן של כר שפוטס סמיר נאלץ להתרוע כלפי מדיניות התקשורת של החברה ולהתחבט, מפעלה הכללי בישראל צור.

חד עם שוירי נכנסה, "החבורה לישאל" מסעלון באשקלון, הימצא חיל משלוח מדר יקים עם ציוד אוטומטי, השקעה ב"מלחמה בירח" וחתם השקעה נוספת על חבורת המסעלון המקריבה את, מלון גילוי בביתר גובריה ו' אוחלת גם לקבלו בביתר בבית הספרית חיל עם "איר" היא חיל חקירה בגרמניה לבחירת עבוד חיל.

החבורה לישאל את חבורת המסעלון בביתר חסבות האסמית, ימים, המבטלת חסבות החסבותות ביתר מחזיקות 483 אחי-ספר 1.6 בליווי ציוד המסעלון 4000 משקם עם 1.0 בליווי ציוד משקם 8740 8000 משקל ארדיותות בתי המשקם 130 משקל דולר וי

[illegible]

המוכר הראשון של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית
היה מועצת המיניסטרים ברית-המוצות, נקיבה
יביתו ורשמי, שבה חוסה במבון בפיטסבורג
החל. החקיר להם השחר, החקיר להם טיסי החל.
הסובייטית שיררה בשיררה שירא את השיטה
הנפוס ראו את פני העולות, החייכית.
כיון קוון מאושר ומבטת כי
לאחר נחתם, תיעד לטיסי החלל קבלת
אם מבח שיכחו של כורו הארץ.

אכל ב־13 באוקטובר, כאשר „פראבדה“ פירסם, כהרגלו, תגובות המילולי של שיחת הסלפון של הרושפים עם יוסי חזקל, אלא העיד דריין דברי, כי זוהי הפעוזה הצביר-האחרונה של בקיעתה הרגבית. ליתר דיוק, הוי כבר אלה סימנים, אלא שהם נעלמו מעיני הבחנות של כל מחסיה, קרבליגונוסי, המכלים ימים כלילות בפע-מחשיתו בסדר הרושפות של המנהגיה האסוביטיים על מה בכיכר הדומה.

התמונה לא נעדרה

למחרת, ב־14 באוקטובר, חל חג השבוע ה־20 לשיחור
איריגה מן הכיבוש הנאצי. איריגה והיהל המלחמה שיש
שֶׁבֶרֶב כראש מעשלת אוקראינה ובה חל נכבד בשל
הנחיותיו בה. על כך היה חמת, כי, "מראדאבה", "איוסח",
— "אשר קשרו כתרם לראשו של הורשעבם בל להל
רעות ומרעים וזה היה כל חל קלע איש בהם —
חמסע את זה שיחורו של אוקראינה בל לחזיר
אל שמו של הורשעבם בעל חמאמ, מראדאבה,
זהו חל היה החרש על קנב, וקשע וזה לחינה, כי ארם
ממנו יחלבו בהלסירעל על שמו של האיש, שבמשך
היחול הכרחנו בהיחנה מרלוח חרוב.

[illegible]

A high-contrast, black and white portrait of a man, likely a historical figure, wearing a suit and tie. The image is framed by a thick black border.

„א'יבד את לעפונ'י"

יקירה רטרופקטיבית ברור, כי בשנתיים האחרונות
נו התערער עד היסוד מעמדו של נקיטת סרגייביץ.
השטח לו היו מימנים לכך אמיליו האבוב ובקץ
17 באפריל 1964 צוינו יום הולדתו ה-70 של
ז"ב. בהודמנות זו שיגר לו הוועד המרכזי איגרת
תחומה ע"י כל חברי נשיאות המפלגה, בה נאמר
שאר:

ועיית קודם לכן פורסם בעיתוני ברייט'מ באנמו של
סולוב בוועד המרכזי (שנישא בחדש סברואר
שנה' ופירסמו חושתה מסיבות, שלא כאן המקום
(ה). סולוב התקף בחריפות את המנהיגים הסיניים

20 שבעות בלבד ניצב אותו מיכאל סולסוב על גומאמים של הוועד המרכזי וקרא להורשישוב — המכר של המפלגה והעם המבטא את רגשם ונשמתם ביחוד" — בשם, אדם הירי, שאיבד את "הנפש" לטוב או לאו מכל הקטירי; את אותו "בוב" אשר מחזק מחזי שנה לפני כן עדיין אסור היה בידו ובין חקו הולניי של המפלגה הקומוניסטית.

ים אל נקדים את המאמר. אחרי חגיגות ידו ה-70 של הרשע — אשר במלל המרס ובזיר את הולדתו ה-70 של סטאלין ב-1949 — עדין חלל כשרה לאותיות הרשע, וסע למען חוקי הדבר. באוגוסט ביקר בביסולובוקה את הסובייטית ריזוה באנגוזה על כל מלה שצאה מגובה, על כל משפט ותנועה.

כאמור, כ"ב באוקטובר ביקר מיקיאווא אצל חרשצ'וב וסייטסוהי; בשל 12 באוקטובר שוב היה נשיא הסוכריות – שגנלי – בביקורו חלקית ממנו בליל כלל – בעקבות הקיסר – המוכר הראשון, בהודמ – חתם על חוזה השלום עם סייטסוהי, חתם על חוזה השלום עם מיקיאווא את השלום הראשון; חתם על חוזה השלום עם מיקיאווא את חתם הראשון. חתם על חוזה השלום עם מיקיאווא את חתם הראשון.

מיד לאחר שיהיו חנוכרת של חורשיצוב עם הש
אצורפות ומבסקי הוקם המבנה הסובייטי למסעדה, וזמן
קצר לאחר הגיעו נוסד לשיבת הנשיאות, חתוכה עדי
קולכן כן, כן הודיע לו ברוינביץ, כי הנשיאות החליטה
לשלם את החתונות, שהורשיצוב עתיד להגיש לה.
החתונות היתה בהתאם לצפוי מראש: חורשיצוב סירב
להיכנס, וקולכן לבסס את מיליטא הודיע המרכז ומבסקי
לן ואף יותר מהר מציאות.

[illegible]

במלים אחרות, הם נזחו את כל אולם דברים, שזכו
ת ניקיטה חרגיביץ' חרושצ'וב — על אף כל מברעותיו,
ל אף תוסר עקיבוהו ועל אף הסחירות באישיותו ובפעלו
בהצלחת החיובית של בני-אדם נאורים, כמו שניסח
דום את חתירה הסובייטית בקיוון הרצוי, לקראת תיוחה
למאנת נוארת יותר.

סיפורו של מתנדב ירושלמי

רבקהלה בת השנים היא חיה לידה בת שמונה חלף מביתו לפני יותר משנתיים עם מחברת האמה: "אבא אמר שתזרזי לי להבין שיעורים, רבקהלה היא מנוח הילדים המצפים שהמבוגרים יראו להם כיצד עושים כל דבר, כדי שיוכלו לחקותם. לאמיתו של דבר, לא האמינתי שהילדים הכתובות או הנאמרות תן בעלות משמעות כל-שהיא. היה עליה לכתוב או לאמרו, משום שכך מצפים המבוגרים שתעשה. הליכתה לבית-הספר שימשה הוכחה לכך, שאיננה עוד קטנה, אך מה טעם יש בבית-ספר שבו יושבים ארבע שעות על הספסל ולא עושים כלום? רבקהלה היא לידה חיונית, אחתה לשחק, לקפוץ על חבל, למסע על עץ, לרקוד, לשיר, לאכול, אך מה פתאום ללמוד?

כאשר הגיעה אלי כבר דבק בה הכינוי, "מטומטמת", מפני שהאמינה בברכי אביה שעה שאמר: "את תומתי" — וסבר ידיו ביראשו. במשך כל השנה הראשונה ללימודיה התקשתה בקריאה וקצתה חיו איטיים להרגי. רק באמצע כיתה ב' הגיעה לקריאה שיש עימה הבנה. הצלחתה לחבר ולחבר בגבולות העשרה הראשונה, אף כי עד ויום, בחיותה הלימודית כיתה ג', אני חושד בת כי המיספר הוא שבבילת סגל חסר כל משר.

בימים שעברתי מאפשרת זאת, אני מקדיש לרבקהלה שעה ביום: קרא איתה בספרי ומקרא. משחק משחקי חשבון, או מאוין למסותק איתה יחד. יום אחד אחריו לשבת איתה, בהפסקת הצהריים שלי. היא ידעה שבשעה ארבע עלי לחזור לעבודתי. "תאחרי", היא אומרת. "המפקד שלך יכנס עליך" (היא מתכוונת למנוחה עלי). אמרתי: אין לי מפקד. אני מסקר של עצמי.

—, ואתה לא מסדר?"

— או כן. אני מסדר מאיש קטן שיושב לי בתוך הראש, וזה חוששני שלי. הוא יורד מתי אני לא בסדר, וזהא מאותה לי בעצמי או בתנועה אצבע, כדי שאחזור לעשות מעשים טובים.

בעיה דומה התעוררה פעם אחת, כאשר הושיעה בחדר עבודתי, והישיבה על ברזי ובגאותו יתירה הצביעה על עבודת הבית המגורה בחשבוני. העפתי מבט חשתי בלי כי אמה — שבדקה את עבודת הבית — לא הבינה את עניין הסוגריים במעלות החשבונות, התחלתי להסביר לה את השגיאה, אך ללא הועיל. תדמיתה היתה שלמה: והרי אמה אמרה, ואיך ייתכן שדבריה אינם נכונים? והתחלתי שיתקה לחלוטין את מחשבתה ותיקניה על "מכוננים חלופות".

כאשר עלתה רבקהלה לכיתה ב' ואחוזתו חלף בלגטם לכיתה א', חזלה גם זו להושיע בביתי. אינני סבור שהיא הייתה וקוקה לעזרת בליטורים, אך היא הייתה וקוקה מאוד להושמת לב. כאשר באתי לבקר בבית הילדות חיי במקשות שאקרא איתה עימי. שאלתי את עצמי מדוע, וזרי חזק וחזק הם אנשים חמים. שאינם חושבים בלתי אהבה מילדותם. מסתביר שהייתה נוצה בילד השלישי, שמואליק בן השלוש חוצי, שילד חלתי הוא וגדול חשומת לב רבה חזון רב מן האם.

לרי תמיד למטה

אב, יעקב הלוי, הוא פועל תעשייה בן למשפחה ירושלמית. ענישה ומרובה ילדים: בסך הכל במשפחה ארבע אחיות ושני אחים. כלם נשואים. לאשתו יש שמונה אחים ואחיות — כלם נשואים וחיים חיים בירושלים. מכיון שהם גרים בשכונה קרובה למרכז העיר חפץ ביתם להיות למרכז משפחתי: כאשר אחת האחיות או הילדה מגיעה חזרה — לישות חלים או למשפחה — תן באחד רק להגיע שולם או להשאיר את התינוק. "למי שעה" בדי יפה. עד שתחזרנה מן השוק.

השכלתו העדמלית, של האב מסתכמת בשמונה שנות חינוך יסודי, אך ספק אם השכלתו היראליית עולה על זו של תלמיד בכיתה בטנית בבית ספר יסודי. וזרית של יעקב תיגשו לארץ-ישראל בתקופת המנדט מארץ עיראק.

אין התנדבותי לעפל בבוקרונה בת השנים

את יצחק שור

הוקנים אינם ידעים קרוא וכתור, ומתחנה גדולה של המשפחה ומחלתו הקשה של האב — לא לכד יעקב בבית ספר מקצועי כל שהוא. מאז נכנס לעבודה כנפשל, לפני כעשר שנים, הוא מבידך למלא אותו חפדך, בעוד שצטי"רם ממנו החליפו חפדידה, יצאו להשתלמויות, ואף הפכו למנהלי עבודה. פעם אמר לי בכאב: "רק לי נשאר חפדי למטה".

האם יפה, אומרת שהשכלתה היא בת עשר שנים, אך ספק אם השכלתה היראליית עולה על זו של תלמידת ביתה ד' ענמית. עתה היא עובדת כעוזרת במסיקיות ואחריות, איפוא, לסיני מסיקיות, זו עבודה קשה, שאינה מוותרת לה זמן וכתות ללימודים חינוכים בבית-ספר ערב למבוגרים. יעקב מתכנן כ-1,400 לי"י לחודש נט, לרבות שכר מפרמיות, והאם כשהמכרת כ-100 לי"י לחודש, בדידת שפחת לוי שולשה חודשים, אחד מהם מכמיס כחוד שינה, אחד לשלושת הילדים, ואחד כחוד אחרים וטל-וויזיה. בין חדר האחרים וחדר הילדים מפרדה מוצה מפולחת, כך שהילדים שומעים כל מה שמתרחש בחדר האחרים, ולעיתים חכופות בסרבים ללכת לישון כל עוד המבוגרים נמצאים בחדר האחרים.

סטריא במקים ספה

ד"ר ישראל כץ, שעמד בראש ועדת-ראש-המשפלה לילדים ובני נוער במזוקה, הגדיר משי-מה הנתונה במזוקה כמשפחה שנפגעה באחת מן התכונות הבאות: (1) השכלת ראש המשפחה היא בת שבע שנים או פחות, (2) מספר הילדים במשפחה הוא ארבעה ויותר, (3) צמיחת הדיור היא בת שלוש נפשות לחדר או יותר, (4) התצורות הממוצעת לנפש במשפחה עומדת על מחצית ההכנסה הממוצעת במדינה.

מאמות-מידה אלה, לוקה משפחתם של יעקב ויפה לוי רק בחכונה אחת: בהשכלה גבוהה. זו איננה, איפוא, מזוקה חמורה, אך היא חמורה דייה כדי, להבטיח" שמעגל העוני התרבותי-חינוכי יעבור בירושה גם לדור הבא. יעקב ויפה אינם קוראים ספרים. הדיור פחות שעות רבות במשך היום, אך ספק אם מישונו מאוין לה. המקור להתישות הוא מקלט הטיוליות. יעקב קונה מדי יום עיתון ערב, וקורא בעיון רב את מדור הספורט. אצל יפה מצויים עד היום ניצנים של סקרנות רוחנית, שלא פוחתו ולא באו על שפוקם. לעיתים חוקקות, ובהתסקות גדולות, היא מנסה לקריאה בספר. חיי המשפחה, או בזון יותר זהו הממולה, גוזלים את מיטב זמנם של ההורים: ערבי ובמציא שכנות נפגשים כל המבוגרים של משפחת האב הענישה ומישוקים בקלעים, ואם הם התמכנות להחליף דעות על הנעשה בארץ ובעולם, ובעיקר לקבל מידע מקיף על הנעשה במשפחה. באווירה זו — של ביקורי משפחה שאינם מסתיימים לעולם — חיים שלושת ילדי משפחת לוי.

אשתקד יעצתי לאם לשלוח את שתי הבנות למרכז קהילתי כדי ללמוד לנגן בתליליות. האם קצפה על המציאה, אם מפני שרצתה שלבנותיה חזקה תעסוקה ואם מפני שרצתה, כקנה יצונו על שט מברכותיהן, הנסיון לא עלה יפה. המורה לחיל, צירדה מן האקדמיה למסיקה, ולולה בעבודתה. היא הירבה להחסיר ולאחר, ולא עברה את התפתחותה של ילד, כהוצאה מכר נהנו שתי הילדות, רבקה ויעל, את התלילות. אחת התלילות נשכרה, חוכרת לגינת אבדה, וכל, "העסקי" נראה כשולחן חרוץ. לקראת פתיחת שנת הלימודים החדשה העליתי את הרעיון שלילדות הירשמה לשיעורי גינה באקדמיה למסיקה. הילומים מתנהלים שם בקבוצות קטנות מאוד. פעמים בשבוע, ומחיר הלימודים לשנה לילדה — 400 לי"י.

התרחשה לאקדמיה למסיקה שימשה גושא לויזוכח הם במשפחה יעקב, ולימינו כל אחי ואחיותי, התנגדו להוצאת סכום כסף גדול כל-כך, מה גם שאשחק, "בשלי" הכנות בגינת, מאחריו התנגדותו של יעקב לגינה עבר גינתו תכושל לחצר את בנותיו לספורטאות. הוא עצמו הינו חובב כדורגל מושבע, ואיננו מתמיץ אף התחרות בירושלים. אשחקי ניסה לשלוח את בנותיו להרעמות ג', והפועל", אך תן לא התמידו ונשרה המבתי בשדות האם, כשימוקי העיקרי הוא שכל משפחת לוי מצטיינת בשמינה סובה, והשכלתו של אשתקד מקורו במורה. לא טובה המאורע ששבשו את יעקב לקבל את עמדת רייתוה ואח עמדת קרן בתנועת דיקי ואחרות.

אני חנני חובב מסיקה וידע נגן, בחומשה המוגתי אלי את בני אחותי — לדים בני 10, 13, כדי ללמדם לנגן. הם חיים בכפר קטן שבו אין מורים לגינת. בהום חודש יכלו בני אחי לנגן דואטים למתחילים ויצירות קלות של שלמן ובאן. ערב אחד המנגני במני בני משפחת לוי את יכולתם של בני אחי. יחד נגנו, והמשפחה הייתה רבת, רבקהלה בת השמונה סובלת מקשיים בחתום המעשה, ומאחרי מליים דל. היא משתמשה בחתום מעשים עשויים

והוקה לאיטור מתבדך לכל ענה חזרה, אך בחתום הרגשי היא התפתחה יפה: לעיתים היא באה עם אחותה לחדר עבודה ואני נכשבי לקו תלילים וביצע, "לוקה" את הסיני. תמונה של ילד בת הכבי היא ייצוגית וטראית: היא נכפפת בעז, מתנועת בלתי נעדרות, אך קורנת מאישי. רבקהלה בת השנה נכשבת אחי הנועות מנונות יותר, ורוקדת ברבליה, בדידה ובכל גופה יום אחד הופיע בחדרי גם שמואליק בן השלוש והחל כותא כמים בשנתה רבת, לעילוי ת,גישה קראוליה הורטוראציקנים, והורים, יעקב ויפה, נהנו מאחי מתנובותי הרמביות העדיקות של הפעוט, ובישחת בנותיהם, ולאחרונה החליטו לרכוש כיערכת סטריא, ולדחות לינה הבאה את רכישת הספה לחדריהאחרים.

לקריא לפני השלמה

אמצע השנה שעברה יעצתי לאם לרשום לבית ספר שתי בנותיה בספריה העירונית בבית-העם בירושלים. אף הילדים של הספריה הוא עשיר וגבוהים בו אלפי ספרים משומתיים. הספרנים אינם מספקים: לחדרי את הילדים, אלא עוסקים בביתו בלבד. חששו כשהחירה לא גבוהה של הספרים חרקה את הילדות מן הספר, ולכן הלכתי איתן כדי לסייע להן בבחירה. למעשה אישרתי את בחירתן או יעצתי להן לא לקחת ספר מסוים. חווית היו הילדות שיכורות מן העובדה שזן, גדולות" ומתליפות בספריה. הספרים לא ענינו אותן כל כך, כמו חווית הגלי-כה לספריה איתי, ועם שיכולתי הקטן. רבקהלה ויעל התחרו ביניהן מי תגביר ראשונה את הספר וזוהי איתי להחליפו. כדי לגמור מהר כדאי לקחת ספר צנום וקל. אך כהר מאוד תחברך שאת הספר הצנום גומרים חזק דיקת אחרות, ובאותו יום אסור להחליף פעמיים. מטעם זה התחילו הספרים, להצביק.

בעצמן כמעט שאינו קוראות, אך הן מגילות עניין בספר כאשר אינן או אני מוכינים להאזין, בדרך כלל הן קוראות לפני כדי להיות בחברתו של אדם מבוגר ואוהה, וכדי למצוא תן בעיני, שהיו הן יורעות שיהי ועוב לקרוא ספרים. כמה טעמים ניסיתי ביניהם — ללא הצלחה — להביא לקריאה עצמית, מכיוון שהספר כעניין: כך, למשל, גתתי לרבקהלה לקרוא לפני את "גני הפרקים הראשונים של, לילוכות" — מספורי האחים גרים. לאחר מכן, "הם וכני" ויעצתי לה להמשיך ולקרוא בביתה, אך היא לא המשיכה לקרוא, אף כי גילתה עניין בספור שעה שעה שקראה בה. פעמים אחרות ניסה האב לקרוא לבנותיו סיפור, אך יעל הקטנה הפסיקה אותו ואמרה לו, שאינו קורא יפה.

כמעט מדי ערב מתחולל בבית ריב: ההורים רוצים לסיים את האכלת הילדים, הרוצים והשכבה, שלושת הילדים משתמשים בכל האסטרטגיות האפשריות כדי להי-ווח זמן ולדחות את שעת השינה: "שמואליק הקטן מכאב לאכול, והאב מאכילו בכות, מבעיות המכות מתקטטות במקלות, או לאחר מכן — כאשר אחת מוכקת למיטה רעוטה, המטרה מושגת תמיד: ההורים נאלצים לטפל בילדיהם שעה ארוכה, יעקב מדאג מאוד ככך, מכיוון שבבוקר קשה לילדים לקום לבית-הספר ולגן, בשיחה עם יעקב ויפה הסבירה את התנגות שתי הבנות בשעמום: אילו הייתה הליכת לישון קשה בשורה בספר: יפה ומעניק, אולי היו ממהרות למיטה, אך לשם כל ים להפריד ביניהן, כדאי, איפוא, להפריד בין שתי הבנות ולהסכיב כל אחת בחדר אחר. אם היתה לבדה, עם ספר ביד, ולא יהיה לה עם מי להחקות, יתחבן שחקאי או שתירדם מהר יותר, לדידי, אין ספק שאם הנסיון יצליח יוביל שלב, תמדת, התותות" לחלוקת שטחים מחדשת בדידת, ויתכן שההורים יאלצו לחזור על חדר האחרים כדי להסכן לחדר ילדים שני.

מדי חג או אירוע משפחתי אני נוהג להביא לילדים של משפחת לוי ספר במחנה לחדשים לא נעים לקבל כל כך הרבה מתנות. אמרתי להם שום כילדים, להחזיר לוי בפעולת תגמול: תמורת כל ספר שארכשו לילדיהם, הם ירכשו ספר נוסף. לעיתים אופה יפה עונת הנותנת לרעיותי, יעקב התמחה בהכנת חבליים מורחיים חרישים, וחבליים עלי מאור, כך שלקראת כל חג הוא מכניס לביתי צנצנת עם חבליים או עונות, מעשה ידי אשוח להתפאר.

חצי שעה לכל אחד

רבקהלה מתקשה עדיין בלימודים, אף כי איננה סובלת מתחושת כליה, בגלל העזרת הרבה

העזרתו שהיא מקבלת בחריה ובניני. לעתים היא סובלת כשיפורי נחש בביתה. מריבה קטנה עם השכנה עזרה להסיר את ידעה מן הלימודים. היא איטית מאוד בתגובותיה היותהנות. הדיבתה הארבעות כלאנית, אין היא כסוגלת למסיק, בהעברה, כלומר: לקרר בין חזון חדש לבין תכנים קודמים שילדה, או להשתמש בתכנים ישנים כמצבים חדשים.

אני ניסח לחוקה עיי פחות וחיבה הפיכת וברסבי" לית, למשל: היא לופדת להבין שחשבי פלוס שלוש שווים לשלוש פלוס חביה. היא לופדת לדעת שהחבור הוא פעולה הפוכה כחיסור, וככל הפוך מתחלק, רכשתי לילדות כרטיסי הבדיקה במשבון והן התחרו ביניהן מי חשיב כמה יותר לתרגילים והוצגים בכרטיסים. לאחר כמה שיטות החלה יעל, הקטנה ביננה באחרות, להיטיב מהר וזונן יותר באחרות הגדולה. בכלב זה התסקתי את, ההתחלקי וחזרתי לטיפול איטי, כאן עליה בעיה חדשה: שעה שהקטנה וקוקה לרבע שעה ליס ביקורת על שיעורי חביה שלה, נוקה הגדולה לישנה המביה, חזרתי בה שהיא כותמת את הזמן, ומורידה חריס" על שכלה, כדי לא להבין בכוננה ולגרום לכך שאינה אחת זמן רב יותר, בפעם הראשונה רחמתי ככעס ושלחתי אותה הביתה, היא לא התרגשה.

בפעם הבאה הייתי חכם יותר: אמרתי לרבקהלה שאני נכשבי לה חצי שעה ולאחרות חצי שעה. חלק מן הזמן הקדישתי לקריאה בספרי המקרא או בספר מהספריה, ורק כמה דקות הקדישתי לשיעורי בית. הגדולה למדה לדעת שציי מחיאת הזמן לא חרוות, אלא חפסיד קריאה מנהל של סיפור יפה, ואילו הקטנה לא, התחלקלה" היא המשיכה להבין בכיריות את שיעורי הבית כדי שיישאר זמן למשחק לילומי או לקריאה סיפור.

סב תותב

את התפקיד המוטיבציוני המרכזי במשפחה לוי מילאה האם, יפה: היא דרשה אכביצה להעניק לילדיה מה שהיא לא קיבלה בחריה בילדותה, כמה במשפחה מרובה ילדים. ראשית, אין ברעתה להגדיל את המשפחה, כדי שחולל להחניס לילדיה ילדית, ועם זאת לצאת לעבודה. את שכר עבודתה היא מקדישה לחינוך הילדים: לרכישת ספרי לימוד, מעיקים, ליוגום המוטי-קלי באקדמיה ולאחרונה — לרכישת מערכת סטריא.

לא אחת חשיתי שזא אני גוזל — מכיל משיש — את מעמדי של האב במשפחה לוי. כיצד הוא כקבל את זכויותיו לעזור לילדיו ואת התקשרותם העמיקה אלי? האם רוח קנאה לא חשכיר את יחסיו הטובים? מכיוון שאינו גרים בשכנות הוא נוכח לדעת, שלא גתתי הצלחות רבות כאשר ניסיתי ללמד את ילדיו, אך הם היו מאוד פתוחים להשפעות של חבני. יעצתי ליעקב לקחת את ילדיו בשעות אחרי-צהריים לגן העיר ולשחק איתם בכדור, מכיוון שהא ספורטיבי חובב, כוודאי יצליח בתחום הקרוב לליבו, במי"סחת לוי נוצרה חלוקת תפקידים מוטיוכת: האב לוקח את בנו הקטן לתחרות כדורגל מדי שבת, ואילו האם יוצאת עם בנותיה לטיול מודרך.

ערב אחד הגורתי באוני האם את חפדיה כחפדיה של, "סבא חותבי": אחד הסבים כמעט ואינו מבקר בבית משפחת לוי, מכיוון שאינו מוצא שמה משותפת עם הילדים, הוקנים של יעקב הם אנשים חביבים וחמילי, אך אין ביכולתם להעניק לילדים גירויים חרבותיים ולעניין אותם.

מה מציע אותי להקדיש זמן כן רב, לעתים שעה ליום, לילדי משפחת לוי? כדאי לציין, שאני ממלא תפקיד בבית במספר ציבורי וזמני יקר. נראה דובר, שילדי שבגרו ופרחו מן הקן וחזרו בלבי חלל מסויים, ועד שהמסידת תבוא את זמנדיים יעברו אי-אילו שנים, אך כנראה חמיצה העיקרי הוא התקשרות החזרת בין הילדים לביתי, הם גותנים לי במחנה את ציוריהם, מראים לי את מתברותיהם וספי-איהם, בגדיהם החדשים, ומספרים לי את צדוניהם הקטנות, ואף כי לא השתעמפתי מעודי, וביתי מלא סטרים וחקליטים, ועבודתי מעניינת, ורי שדי בשלושה ימי חג, שבום משפחת לוי תחזוב את ביתה והכלה בבית הוקנים, כדי שאחוש בחסרונם של הילדים.

אם חזרתי הראשון, של הסבים, ויה אנאלמבית, וזוך ההורים סיים את בית הספר ויסודי בקושי, וזי" שחזרו השלישי — דוד הבנים, יחולץ ממעגל העוני והתוככי-חרבותי, אני יורש שמעשי אינם אלא סיפה ביים בידה מפרק ובגלל שכנות טובה, החלחתי למשל במשפחת לוי, חשיכת לרבע חצותן של פעוני הטענות. אילו היו בני ישראל הראשונה, המבוססה, שאלתי אני שידך, מקליטום כמה שעות לשבוע. במיטול במשפחות במזוקה, יחאנו שחיי משתנת מני החברת הישראלית.

המשך סיפורו של משה מנחם שנשבה במוצב החורמון

הצענו האדום בא

זו למחות מגילת בגווה, היינו מיישרים אותה, מאחים את קריעה אולם בדרך כלל, לאחר "הינצוף" של התבחר ברוב אולם אינם אלא קטע פריסומטא, או מכירים למיניהם. לחובבי המפורט שבינינו הנגלה מס' עיון מעניינת למדי בה סופר שמואלס נמנע לפולין ולהולנד הצלחה רבה במשחקי אליפות העולם בכדורגל.

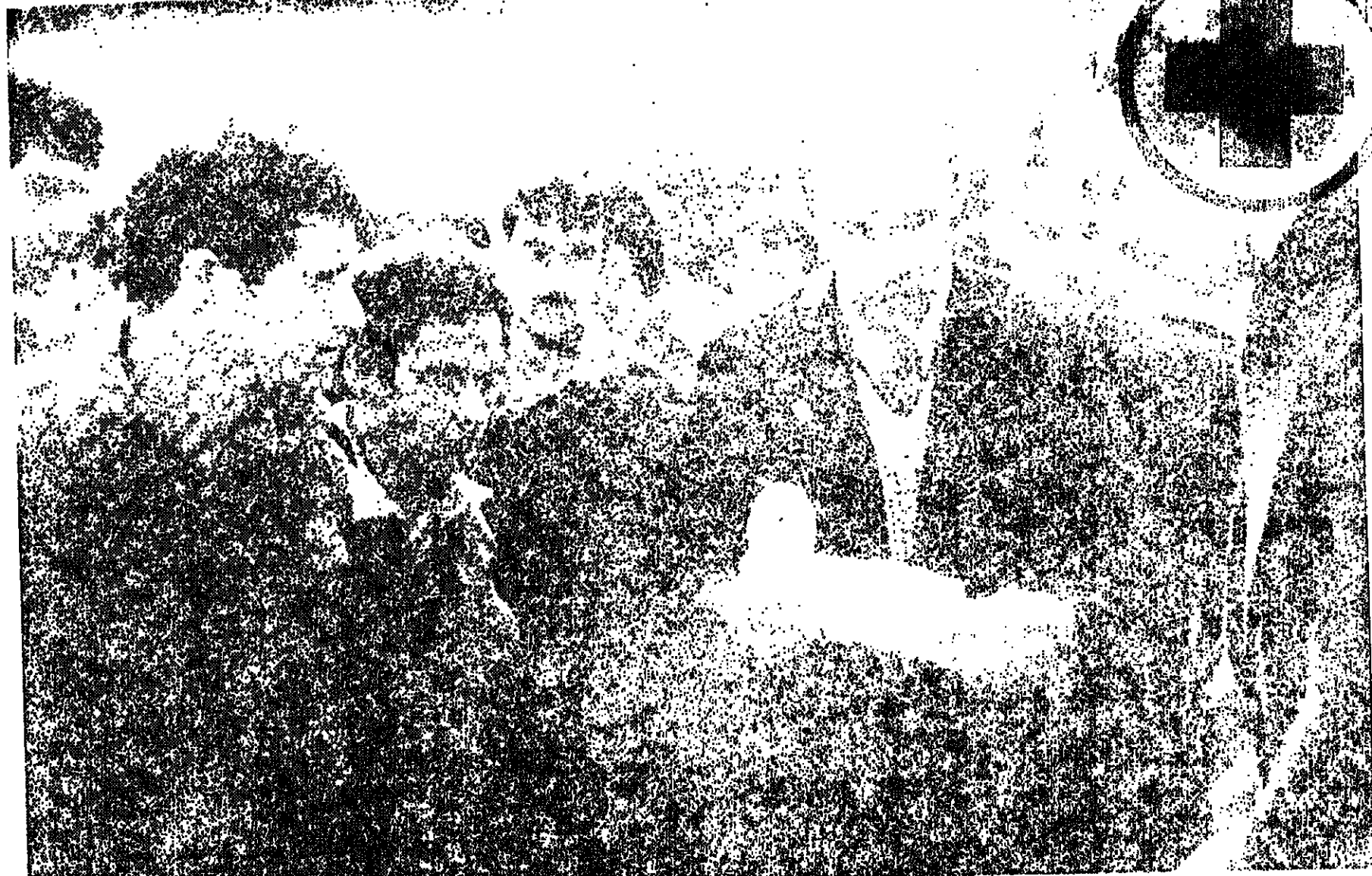
התבחרה שאלו את עצמם: מה לפולין ואוליפות העולם? או שזכורו שהיה עליהם לשחק נגד אנגליה, ומאזן המסבכת המפורשת שאנגליה כעולה המסידר והוצאה משהעליה

בקיץ תשסו בים

תושבים חדשים באו לתא — והינני מנחם
מאנו עיסוק חדש — התברר עומרים
אורכות מתחת למגורה הולכות עומרים כניס
ומהבנים. התיכנה נזוכה לכניסיהם בתחאם למש
קלן כינה גדולה — אוטובוס, בינוני
"ניס" קטנה — טוטוטו" —
בישען מתחבש שירס את חתא. מובן שובני
לשחובה היגילה: "קורד" — לכסובן בלל-זחא
חתא רוסס, אך התיכס לא ויתרר עלינו.
תוארנונו לביכס לבנים ושאר חלקי ביגור
מבר. וינינו מוכסבים בשירוחים, אך הנהיה —
היכן מייבששים — גילינו שש וסס חוריס כפי
בועמלל של מכת מימ, בום חקענו מכסיר קדי
שחרורנו מארגנו חוריי ועלינו חלוינו את וכו'
ביס.

משמעות. בשל הצפיפות היו יבוכיהם לא מעטים לגבי מקומות לתליית הכביסה.²⁴² במקומות מאוחרים יותר היו הסטירים מביאים אלינו סיר עם מים חמים, "לכביסה".²⁴³ חזלה נבחרת ומכביסה אלינו את ינאל וישוה על צידם. שבתה ותנועתה רבת, שמועות על החתן, הם מספרים מה עבר עליהם. מישוה מחזיריהם סיפר ללייבו שהוא החוקרים של אותו עבר אם לייבו בשוי ואם יש לו ילדים. לאחר שהשיב בחיוב חזרי והעיר:

הכל שהוא מה...
אמנם לא האמנא או יחזיק שהוא נתחבב הספק. וחבב לייבו איתנו. מעשה את 37 חברה
באה לייבו סיר ואמנם בעשותו, ליום אתה חסידים, וספר לי בכלל
ישיבים בעשרים מינים, דבר שיאמרו את דברי ידו. גיטור לסחוט ממנו ידיעות שמעו
מחסידיהם. הוא סירר שמוסמים רבים נפלו ושארים שווין צלת את תנועתו וכביסה שח כלשונו
בטוב השני.

[illegible]

ביקור הצלב האדום. ראשון משמאל – משה מנחם

בנותה של פיסת עיתון

שבט הקנאים

חשה טלמון צילם שלמה סתר

השומר הצעיר, אגודת "השומר" ו"החלוץ" הוציאו לאור את "השבט" ו"הקנאים" כתקשורת חלוצית. השבט והקנאים היוו את התקשורת החלוצית של השומר הצעיר והיוו את התקשורת החלוצית של השומר הצעיר.

השבט והקנאים היוו את התקשורת החלוצית של השומר הצעיר והיוו את התקשורת החלוצית של השומר הצעיר.

השבט והקנאים היוו את התקשורת החלוצית של השומר הצעיר והיוו את התקשורת החלוצית של השומר הצעיר.

למעלה: שומרים בגליל
מימין: צלאל חיום (רביעי מימין בשורה הראשונה - או)
למטה: מימין - מראשית ימי השמירה בשומרון - עזי בקר, אסתר
בקר, מנדל פורטגלי. משמאל - אסתר בקר חיום

חוגי חרשון של "השומר": ישראל גלעדי, ישראל שוחט, מנדל פורטגלי

יוסף חריט (באמצע) ומרדכי יגאל (משמאל). למטה: או, למעלה: חיום
מימין - רחל יגאלית בן-צבי

כפר גלעדי, משאח נפשו של
הקיצוניים ב"השומר", שלחמו על
יישוב הספר והגליל.

לאחר מותו, יקראו למקום על שם
מנהיגם הנערץ ישראל גלעדי.
הסוציאליסט היחפז, שהיה מהלך
בארץ לאורכה ולרוחבה, כך ביר
קש להתגלגל אל האדמה ולהיות
קרוב אליה. היה פוסע על קוצים,
על סלעים, בחורף, בקיץ, כשרגל
ליו יחפות.

חבורת הקנאים שנאחזה בכפר
גלעדי מגיעה לריבאחים על
גודלה של הקבוצה או על גורל
הספרייה שבמקום. נאמנים הם עז
מות. כשהחליטו לגרש את אלכס
סנדר וייד, המחבולד הרגשן מן
כפר-גלעדי, הניח וייד את ילדיו
בחור תלמי חשדה של הכפר
ואמר: "לא אוציא".

הם לא יתנו ממש כשם שהם
נוקשים כלפי חברים אלכסנדר
וייד, כך גם גילו קשיחות כלפי
עצמם.

והיה בהם צמידות שגועות
למסרת. וכך הלך השומר-החדש
והסגור את עצמו ליד התורכים
(דבר שנחשב כחלייה בשורות)
כדי למנוע את מאסר חבריו.

שאלת אסתר את אחותה שפרה.
צבי בקר עוד חכירי אותו. הוא עליו לפעמים ול-
עיתים רציני מאוד. בחור טוב.
הגיעה שרה, האחות השלישית. עכשיו הן כבר שש
בחורות בחוות: שלוש האחיות שטרמן, שתי האת-
יות בקר - קיילה, צמורה ומניה.
נחישו אצל מניה ודנו בתסקידה של האשה בחבי-
רה החדשה. אמרה מניה:

האשה צריכה לעסוק בכל העבודות כגבר.
אמרה צמורה: "נכון, הבת ונפנה לקראונה".
הכל הסכימו עימה. הן רוצות לעבוד כגבריות. למח-
רת החייבו כלשכתו של קראונה ואמר:
אנו רוצות לעבוד בשדה".
מה תעשו?
נחישו.

אסתר הגיעה לסגירה ב-1907 אל מקום בו חיו גברים
צעירים נאים וחסונים ולהם חמש נשים. השמועה
על בוא ה"דיליגנס" ובתוכו צעירה יפהפיה - פשטה
חיש מהר והבחורים יצאו לקראתה בשירה ליד
השער לפתו פתאום אותה יקיים חזקות והגיבות על
האדמה. "חברה" - אמר הקול הבוסת. שנשמע לה
כנעים. את עומדת על אדמת סגירה".
מי הוא אותו בחור, עליי שהוריד אותי מהעגלה?

חיום חרשון (81) עקש, גמר, מתרועע. הקשיש הזה כבר 15 שנה חי עם טרניסטור
בליב נמנעל מלחמת הנחות וזר-השומרים.

בו 12 חניך ביח"ס החדש של ישראל בליקנוד במאיר-שפיה. נחום מתקרב
אל שוחט וחבריו. יוצא עימם אל הגרנות, ומשעה-שנרקמים בחדרים
הגלים של איכרי מאיר-שפיה, חלומות "אגודת-השומר", יושב הוא בפינה
ושנות בצמא את דבריו מנחליג.
לכשיתגבר יצטרף ל"שומר", ויהיה בין החולכים בראשה עד שיתיישב
בכפר גלעדי וקדיש עצמו לביכוש החולה.

מרדכי יגאל (85) אינו איש דברים. את סמל יגאל חולל לראות עם עלות השחר פוסע במחיר-
רות של חלק צעיר מקיבוצו. המציבה אל חסונה. - מולך שלוש ק"מ בגשם ברח.
בסעיה אין הוא מותו. ובומע כמד מעמים את ארסון של חסונה בשותח חורף אל ביתו.

יגאל - שומר עלי אדוכי.
בו 19 היה המטולאי שעה שהגיע בדהרם עם שניים מחבריו להתיישב
במרחביה 1911.

ספורי גבורותיו של השומר הצעיר יגאל פשוט בכל ירחי הארץ.
מעשי הגבורה של יגאל שהבטיח ויחיד 9 שודדים שחקפו את מרחביה והרג
אחד מהם - עורר את השתאותם של הערבים שנתנו עד אז לזלזל בכוחם
של יהודים.

לימים יספור כי כל כדור שנורה לעברו וגאל נעצר בחצי הדרך. הכיכוד
חשאלו וככו. יגאל היה קולע בכדור שנורה לעברו וכך צצה את מעומו.
יגאל נתמנה אותה דמות של שומר אותה חנה. שוחט. אנשים חמ
מעשים בדברים. אך נמשכים מעצם טבעם למעשים הנורעים. מסוגלים
להקלם בארץ. למגר בנחליה לחיות עם תושביה הערבים. ללחם בתם
בשעת הצורך ולחיות אחם. לעת את דרכיהם. להיות חכמים בדרכיהם
וחכמים יותר.

מקדמי החלוצים

10

ההכנות איננו כיינים

מיו
האחרונים
של
פאבלו נרודה

הצנחתו ידו אל הים
באור של ספטמבר...
פאבלו נרודה

חלפה שנה מאז ההפיכה ששמה קץ למשטר
הסוציאליסטי של אינדה בצ'ילה ומאז מותו
של המושור הצ'יליאני פאבלו נרודה. נרודה
ניבא כי אכן ימות בספטמבר. הצנחתו ידו אל
הים / באור של ספטמבר. כתב באחד משייריו.

ואכן, ב-22 בספטמבר איחד נליקס הולדהסטרן
בניצב המור לקליניקה סאנטה מאריה בסאנטיאגו וריק
הרגעה יבחנו לו שם גרבה המומטות, חלה ירידה תלולה
בחדר הים שלו. התחלה התחיל לנסות

בעת זה בריאות, אמה,
המוות ולי נראה
כי הוא שומרי, שומרי...

מאחר יותר ספק לבו מלפנים. ואז
המוות מגיע
כנעל ללא רגל, חליפה
ללא איש,
הוא מגיע להתרופק בטבעת ללא אמן
וללא אצבע,
הוא מגיע לצעוק ללא פה, ללא לשון
ללא גרון...

היה זה בשעה עשר וחצי בליל יום א', ה-21 בספטמבר
(אחת, ספטמבר, הינד רות, הינד יקון וספינה של אורן).
אחת איש, "הינד וטובל", גשום ועליו (כפי שהגדיר
עצמו, אסטרונומי) "הינד וטובל", גשום ועליו (כפי שהגדיר
(אמריקני, "הינד", התפשטות באור
הצנחתו ידו אל הים
וכאשר הכול היה שקוף
נותנת שוקט תחת פני האדמה).

נשקפת לנו סכנה

היה זה "כאילו שקעה יבשת" (את הדברים
האלה אמר נרודה עצמו על מותו של טיטאס). הרי
האקסדסה חבירה העניקה ב-1971 לגרודה את פרס נובל
לשירה, על סירה שבכוח של יבשת, "לה סיגאריה" הפאריס
העודנה וחלומותיה של יבשת, "הוא בורא צמח פני המוות ללא
הסעים בעמוד הראשון: "הוא בורא צמח פני המוות ללא
מורא, אך בסיבות הקיימות — בכאב אידיוט על גורל
ארצו, הספר הזה ראמן מריגה העיר: "מי שהכיר את
פאבלו נרודה אינו יכול לפקפק כי הטרגדיה של צ'ילה
החיה את מותו".

הנשיא אינדה, ידידו וחברו לקרב, נרצה בינו המוליט,
המפלגה הקומוניסטית (שאלה תשתין מאז 1945 נהדף
על-כך: ב-1971 מינתה אותו למועמד לנשיאות, אשר
בסופו של דבר נפלה בחלקו של אינדה) הוצאה מחוץ
לחק ונרדסה בלי רחמים, תוך הגשמת המטרות המוצהרות
של הכת הצבאית, לעקור את הסרטן המאקטיסטי.
יחידה מזו: ניסיון זה, המהפכה הצ'יליאנית" (הרד
אדם, סולואליסטי), שפאבלו נרודה כתב על שירי תלל
(לוי חשם אני מרים יינו / מוס, לנבחה גורל), פרי מאבק
של שנים אשר בו נטל חלק פעיל, "מאז חילתי ממות ילד,
שן הבינתי כי אין מניחים לעמי לחיות, ושלללים מלנו
אח וקברי — בקש לפתח באכזריות.

בראשית אוגוסט, תודשימים לפני ההפיכה, כתבה
סארגאריס אנאריס, חברת התנועה הצ'יליאנית של המשורר:
"בשיחות שניהלתי עם נרודה, הוא גילה ראייה בודדת של
המורשת ולא מות — של מה שעתידי להורש. הוא אמר:
נשקפת לנו סכנה של הפיכה".

יום אחד בחי' המשורר

בנובמבר 1972, אחרי התפטרותו מתפקידו
כשגריר ארצו בצרפת, שב נרודה אל מולדתו. בנתיב אל
נמל התעופה נואה, נולד יורד ממוצא גושני, כפי
שכתבו, בעת חוזה. לאחר ימים וכן להשוואת הערבה
מצד המספרים, לאומי, ומאז חי מוסר מן העולם
בבית הקבר של באסילה גרוד, מקום נוסף לחוף האוקיינוס
השקט, בגובה 120 ק"מ סאנטיאגו.

המור ארסה, שהיה במשך המשימה שנה ידיו ומוכירו
בעת ששהה בצ'ילה, תיאר את סדר היום של המשורר:
פאבלו קם בערך בשעה 9 בבוקר וממיר במבצ רוח
שוב עד לפגישתו עם המור. הדרך בעתות וקרא
הפחדות את המכתבים שנתנו אליו: הוא שחח כוס תה
וקנה בלחם קלוי או בעוגיות, עישן מקטרת וחפץ לחישה
פרדו לאחר מכן יא מחדר חשינה (אשר בו חמד חושש
קודם לכן, ספר, ענ גובע, את משקליו או כנפול ונער
לשאת ומחליבים החוחים לפניו, הנהגה כן להשקיף ונפומה
על מראות חסיבה, על הגרונות חים, ומעין הציפורים:

בימי ילדותו עם אינדה, ידידו וחברו לקרב, ב-22, בראשית עלייתו בספרות העולמית

מטון, הוא כתב בעת ובעונה אחת את זכרונותיו ושמונה
ספרי שירה: "גן חורף", "הים והסעמנים", "חלב צהוב",
"ספר השאלות", "אלגיה", "הורד תבדיל", "ספרי נהר"
מאגיס, גליקיים בנתיים שירים טוריים אחרים —
כלם טרם ראו אור.
כאבל מיקאסו והאורנים באנגליה, צרפתית
וספרית. עותק ששלח לו מחבר, ספרי היסטוריה, סיפורי
בלשים, כולם באחת משלוש חפשות. והוא היה קורא בהם
כאשר עשן מיתמר ממקטרתו. בחצות היה תולך לחדר חשינה
של. לפרקים היה עוד ממשיך במיטה שעה או שעתיים
בקריאה אחד הספרים שעניין אותו במיוחד.

השיר האחרון

"בימי האחרונים כל דבר משך אותו והק'
מיט, כאילו היה אך מתחיל. סקרנותו הייתה אנוניסאלית
ובעלת אויז קטוריקאטיב (שירי). כתב המבקר הספרותי
אלונז ירדו חותם על-אף חילוף חרצות העלשים
ביתם.

ב-11 בחודש ספטמבר ה-1973, (כפי
שקרא לו בשיר, "הסאטאטיס"), כאשר נהפך ארסון
הנשיא ומשלח, "אנידא-שולא" נקלע, שחח המשורר
באסילה גרוד במוחו יום היה עליו לנסות לסאנטיאגו לשם
קבלת טיפול. רחוק, הוא לא יכל, מכובד, לשחח זאת.
בסך קשר העליון לפרקים, רחוקה תהיה של המשורר
נער, חשונה, הספרי, השתלה הכת הצבאית אליו את
כל חושביו לחישה בבית, בימים הראשונים.
מחלתו של נרודה התפרצה שכן נגזרת ממנו החשיבה
המראית החכמות. כמה ימים לאחר מכן, כאשר נרודה
היה שרי על שר, דודי כתר, היה נקט בית, אז 180

שומרים במדים שאף טרצו פנימה. למפקדם ניתנה וריאה
שלא לבדוק את חדר השינה של המשורר.
מאסילה אורושה, אשתו, ולאורה רייס, אחותו, ניסו
למנוע מנרודה ידועה על האחרש בארץ, אך הוא הצליח
בדרך כלשהי לעמוד על תאמת. ביום א', ה-23 בספטמבר,
יומים לפני התאריך שבו ציפה לנסוע למקסיקו, מת
המשורר.

הכת הצבאית השלטת פירסמה את הודעתה הבאה:
"הממשלה והעם של צ'ילה מתאבלים על פטירתו — אור
מחלה ממושכת — של המשורר הלאומי פאבלו נרודה,
אשר בתאור אגדותינו והבעת רוח בוענו ורגשות אנוש
הגיע למיגת האמנות. לאחר שהוענק לו, אור, בבריאלה
מיסטוראל, פרס נובל לספרות, היה לאחד המקורות לנאות
והרכונו הלאומית, מספרים כי נציג הכת הצבאית ניגש
אל האלמנה כדי למסור לת הנומפים, אך היא סירבה
לקבל פניו.

מעשה ואנדאליה

בינתיים בזו זרים את ביתו של המשורר
בסאנטיאגו הכירה, השוכן במרחק כמה גושי בניינים מבית
החולים, נוכח שמורות רחוקות אשר יתנסו את המשיה
הכריזי לכותות הצבא, לאחר שטרצו פנימה, הכריז נגנראל
ועמן טראדי, כמקד האיוור בית החירום, כי, לא הצבא
ואף לא המשטרה לא היו מעורבים במאורעות, מאסילה
האלמנה הביאה, לאות מחאה, את גופת נרודה אל הבית
וערס למחצה.

נהג מספר אחד הידדים של נרודה: "אחד החודים
הצגה וראיתי בחוץ עריסה של גליות חריכות. בכל מקום
על הריצה נראו שברי זכוכית וקראטיקה. הארץ הוצב
בבניין השני, מרובת החלונות, בנגיעה. כמעט כל השמשות
נופצו, ב-1 באוקטובר הודיעה העיתונות שהנבנים ששדו
את בית המשורר נחטשו: שני מבוגרים וילד בן 10, אשר
נהרגו, כי, נכנס לבית מעטים רבות יחד עם עוד לדים,
בעת החלונות והאחרות טרבו אלמנטו ואחוזתו של
נרודה להשיט תצורות כלשהן.

האלמנה, מאסילה, הייתה אשתו השלישית של המשורר
האחבה והדולה של חייה. בהשראתה נכתב הספר, "הרוי"
וקברטי, אשר בו שר נרודה לאחובת-נפשו בתחלחנות
אקסמאטי. הוא היה אומר: "האחבה האחרונה היא הממשיה
ביותר, העליונה... ב, נאותה הסתרי" משאיר לה נרודה
כירשה את אחבתו.

מאסילה אורושה, בזה אני מוריש לך
מה שיש לי ומה שאין לי,
מה שחנני ואיני,
אחובתי היא ילד בוכה
הממאן לצאת מבין רועותיך.
אני משאיר לך לעד:
את בשבילי חיפה בנשים.

בבוקר ה-15 בספטמבר ליו מאסילה ולמעלה
ממאתים אנשים את נרודה למנוחת עולמים. והלוויה
ערכה בחוצות סאנטיאגו אל בית-הקברות הכללי. כל
הדרך נשמעה הקריאה: "קומאנירו פאבלו נרודה, פרנסו!
אחורה א סימפריה", (הזכר פאבלו נרודה חי וקיים)
ענת בכלל המונים).

לאחר עקבו בשער בית-הקברות, תוך התעלמות
משמורות הצבא שניצבו במרחק, טרצו המלוים בשירת
ת, אינטרנציונל, אגרושים הקמרים מרמים אל-על,
בדרך אל המאולאום השיר המגונן שוב ושוב, וקראו
שיריו הלוחמים ביותר של המשורר, והקריאה תייל שוב
ועצמה באוזניו, היה זה כאילו נפץ סבר וכל הזכר הצורב
ועצמה אין-התונים ונכונות חשש לקרב טרצו מנרונת כל
גופו של נרודה ולטמנה ומנית בקבר והמשמחת של
יטטבדן טורס. בקירוב היא תוצבי לאסילה גרוד, בהתאם
לרצון המשורר, ושם, כפי שאמר בנתיב משיירי, "על הלוחי"
— אני אשוב ויבשחח:

ביום מן הימים, תור — איש או אשת —
לאחר-מכן, לכשלא אחיח עוד
בקשני כאן, בקשני,
בין אכן ואוקיינוס,
לאורו חסור
של חקני.
כאן בקש, בקשני,
שכן כאן אחוזר בקשק
ללא קול או פה, שחור,
כאן שוב אחוזר תנועה
של חבים, של
לבים-פרא,
כאן אובד ואימנא:
כאן אולי אחיח, ויבשחח.

ואנצט ממים מחדרים בוליים
גרדה אפר שם משח על-כך, חסרת שרת וקל
שאלה אותו: "האם יד אחת מכלי תחנת?"
גרדות השיר
למנוח אינו קיים.

מאסילה נרודה

רשימותיו של מטורף שקט

יהושע סובול

במסיבות יום שישי אני בדרך-כלל שותק. אני מקשיב ונחנה. לכל חיות מחמד. בחנות, כמובן. אני נחנה לנחות בכל פעם מחדש. איך בכל חברה הנחנה של יום-שישי, ותהיה מורכבת ממהנדסים, רופאים, מורים, יובאים, נגנים, קבלנים, אנשי-קבע ועיתונאים, בקיאות, אני נחנה לנחות אצל תמיד, וסביב כל נושא המעסיק את הציבור, מבעים במוקדם או במאוחר את השקפה סביב השקפה או דעה שאני מחזיק בה מאז הכיתה הישיבית של התיכון.

אני, בניגוד לרבים אחרים, לא נאכזתי לשנות את דעתי מאז, ולפי סיפורים המתחלבים במשפחה נראה שהחזקתי באותן דעות מרגע שהתחלתי לדבר. ונשים לראות איך חברה שלימה מגיעה לאט לאט, וביטויים גדולים, לא אותו השקפה שאני החזקתי בתי כשעוד ישיבה, תשלוח לי על חסרי, ונתתי לכן ביטוי כחול ומנוסה בכיתה הישיבית.

מה שקרה בשישי הוא סיפור פשוט. נערכה תחרות חיבורים בנושא, "היחבת זרקנים בשלום בין שני העמים בארץ-ישראל". החיבור שלי כלל בדיוק ארבע אותיות שלוש מילים: "איוח שני עמים" את המלה, "שני" חשבוני בניו אדומה. אני זוכר את זה עד היום כעונן. דיו אדומה כמו דם, קראו לי בלימוד בחור המורים, ותמונה היה אדום מכוער. בית-הספר היה נמוך ברוח של ארץ-ישראל-חשובות (אני אלרגי למושג הטרור-ממלכתי הזה). ואמנתי של טיפשים היה צף באוויר באותה תקופה. אני, כבר אז, הייתי ריאליסטי, ולא נתתי שובלכלי את המוח. כבר אמרתי: מחוץ ששבה על הסיר התפתח אצלי חוש-מציאות חזק.

בקינור, המנהל שאל בקול רועד: "מה פירוש איוח שני עמים?" העם היהודי-ישראלי והעם הערבי-פלשטינאי? "אין עם כזה, אמרתי בקול רוח. — איוח עם אין? אכן, אכן, המנהל. — ערבי-פלשטינאי, אמרתי בשקט.

אח... המנהל נרגע במקצת. למרות הכל: רעיון של ריאליזם בכל זאת היה בו. אף-על-פי-כן תבע ממני שאסביר את עצמי, כשעשיתי זאת, בקול שקט ובוסס ובחריצה קולחת ורוחנית, נותר המנהל בספק מור. הוא לא היה יכול לתאר לעצמו שחברים ערבים ומבוססים איתי מאז כיתה א' (לדור מסיח היתה אומרת: "חיל זהו היתה גאון: יש לו ראש של מיינסטר). בקינור, חסרתי למנהל מדוע אין עם ערבי-פלשטינאי. אני יכול לחזור בקלות על דברי, מפני שמאז אותו יום, כאמור, לא שיניתי את דעתי והשקפתי. אמר לו:

לאן אתה נדחף?

אהרון בכר

אפילו אם חספת חלא-נעימה הזאת ששמה מפדיל תעליה להגב את עצמה שלחן הנמשלת, תוסיף ממשלה של יחזק רבין להיות הממשלה השפויה ביותר שהיתה-א-פעם בארץ. מי שמכיר את המפדיל יודע איך היא יודעת להתפרש עם מצפונה ועוד להוסיף על המשרה הזאת נופך של קדושה. הכל מאוד שהמפדיל חזרה, אבל אם הבירור היא בינה לבין משה דין, אני מעדיף, בכל זאת, את אלוהים. איתו אפשר לפחות להתמקח ולגמור בסוף על מחיר.

השיבה אל שולחן הממשלה עשוי להיות רגע של אמת בשביל אנשי הקצוות, אלה המיוצגים בה על-ידי חמר וכן-מאיר, אותי, למשל, זה יצחק לראות אותם וזהם חסילים בחזרה ומקללים, וזהם ומקללים, אם הם באמת אנשים עם עקרונות, כפי שהם מרבים לטעון, וזהם חזמנות בלתי-חוזרת להוכיח את הדבר שחור על גבי לבן — ולהשיא בחור למרות שנופלתם תחתיה במניח. העניין כולו עשוי להיות משעשע, בערך כמו כל עניין שנקשר בשנים האחרונות בשמה המפורש של המפדיל שליטא.

הכי משעשע יהיה לראות את הצדק הידוע יחזק רפאל, צורבן דובקן, עוקר הרים וטוחנם זה בזה, חוזר לנחות מיניסטר, אחרי כל מה שקרה בשנה האחרונה, אחרי רעידת האדמה ותחישות החדולה בשעקבותיה, אחרי כל חירבונים חמים על איכות החיים ושיבה אל העירקים, אחרי כל ההכאות על הטא וכל התנחלות תופות — יחזק רפאל חוזר לממשלה דרך הדלת הקדימית.

זאת יהיה טיטור-לחי לכל החלומות חופים, לכל התקוות חורדות, לכל הציפיות לאקלים חדש, לאוויר אחרת. האיש שמדמותו הפכה לסמל של העסקנות הדתית, שימוש חציני ביותר שרק אפשר לעשונות תוך שימוש בערכים דתיים — חזר לממשלה, ואין, ללאול, אף לא איש אחד שיעמוד בדרכו ויגיד לו: רגע אחז, אדוני, לאן אתה נדחף?

אני חושב שיש צורך רפאל יהיה כהם גדול ומכוער על ממשלת רבין, ובשביל ממשלתו בנמצ כמו שלה, כממנים הם חרבה יותר מסוכנים משגאות, שגאות הן דבר אנושי, אפשר לתקן אותה, אפשר לעקוב אותה. מי שלא עשה שגאות, לא עשה דבר בימי חייו. אבל ממשלה שתאז לדרך חדשה עם יחזק רפאל בתוכה, לא תוכל לבקש בואו היום מידה של הגנה לטעויות ששטות — מפני שהיא איננה מראש את זכותה ואת טעויותיה המוסריות.

ראש הממשלה אמר לא מכבר כי אנו רשאי להתערב בשיקולים המניינים של המפדיל בעניין בחירת מועמדיה לממשלה. אינני יודע אם הוא רשאי או אינו רשאי, אבל אם לא יציב חוקים מחסום בפני יחזק רפאל, הוא עלול להתחרט ביום מן הימים שמועלם לא התמכו בקודמתו ובקודמיו.

שנורקל

יגאל גלאי

עורך-חדין טילפן ואמר, שיש ברצוני לחזיקי לי, שעלי לפנות את הדירה עד לסוף-השבוע, אמרתי — אני זוכר, אדוני, וקבענו פגישה. צר לי דירה שכורה — רק התאהבת בה וכבר צריך לעזוב אותה.

הלכתי לארוז את החפצים. רוקנתי את המגירות. גיליתי בהן כמויות עצומות של מכתבים, ניירות, כתובות וכל-מיני דברים שרציתי לשמור לנצח. עברתי בחתך על המכתבים, היסטורי לרגע (תוויכוח היה בין חנוססלמיה וחכונות לבין השאלה חקרה של — עד מתי אסחוב איתי ערימות של געגועים). קרנתי את המכתבים וזרקתי אותם לפח-האשפה.

כבר ארבע שנים אני נודד בין דירות ורכושי חולק ומצטבר, פעם, כשגרתי על הגג בשלמה-המלך, היתה לי רק מוארה קטנה לבגדים ולכלי-גילוח וחכונות בה גם כמה ספרים, שעזרו לי לעבור ימים קשים. עכשיו אני אורז את הספרים בשתי מוודות. עץ ענקיות ויש לי כבר תיק מיוחד למסמכים. את שאר הרכוש (מכונת-כתיבה ברוסית, מטימן משנות העשרים, מנחף פחמים ובולוורק) הניחתי ליד הדלת. דדי יבוא עם המכונות ויקח את הכל.

ארגו קרטון ענקי התמלא באשפה. במרפסת הקטנה שליד המטבח נותרו שני ארגונים מלאים בקבוקי אלכוהול וריקים. עיתונים של שנה שלמה היו מונחים לידם בערימה צחובה. וזה, אני מוכן לזו.

בבוקר (זהו בכל בוקר) עברה אלונה עם הילדים בדרך לגן. ירדתי ונתתי לילדה במתנה ספר שירי-ילדים. אמרתי שלום לאדון כהן. עכשיו יהיה לנו שקט, הוא אמר, אבל באמת חבל שאתה עוזב. גברת בורגר אמרה, שהיא תשמור אצלה את המכתבים שיוסיפו להגיע אלי. קרן יצאה למרפסת ואמרה שהיא נורא מנסערת. יהיה שקט כמו לפני שבאת וזה לא טוב. נתתי לה את הפלאקאטים שלי. אמרתי שתמיד הגויני לראות איך היא מגינה עליי, כמו ששעתה תמיד, לא תראה אותי במרפסת. תהיי תלמידה חרוצה ומסודרת ותקבלי בטוף תועות-בגרות. זה חשוב להתקדמות בחיים.

עורך-חדין הגיע. בדק את מצב הדירה. משרתי לו את המפתח. שילמתי חובות אחרונים (ממש בעד), סגרתי אחרי בעיגות את הדלת. חיסרתי את שמי מעל הדלת.

תנו להם להתנחל

צביה ברשום

אתה שומע ברדיו על 16, או כמה שלא יהיה, התנחלויות המסוגלות להפוך את שמחת-התורה למלחמת אחים ותוהה: מה אפשר לעשות? חרי לא ייתכן שחעולם יתרשם כי זאת דעתם של כל אזרחי המדינה, או אפילו של רובם? משתן מציע לארגן מיני-הפגנת-נגד ענקית של כל מתנגדי "יצירת עובדות", שישמו לאל את מאמצי הידברות.

אחרים אומרים שזה אינו פתרון. הפגנה — אפילו המונית — אינה עושה רושם; זה מכבר הפכה ל"נשק פאסיבי". מה ערכה של הפגנה? יצלמו אותה, יכתבו עליה, אולי יראיינו אי אלה ממשותפותיה, וזהו זה! או מה הישגות? משהו מציע והחיללים לטשה, להעלות בכוח יהודים מתפללים, נשים צוחקות וילדים מידי אבנים על משאיות...

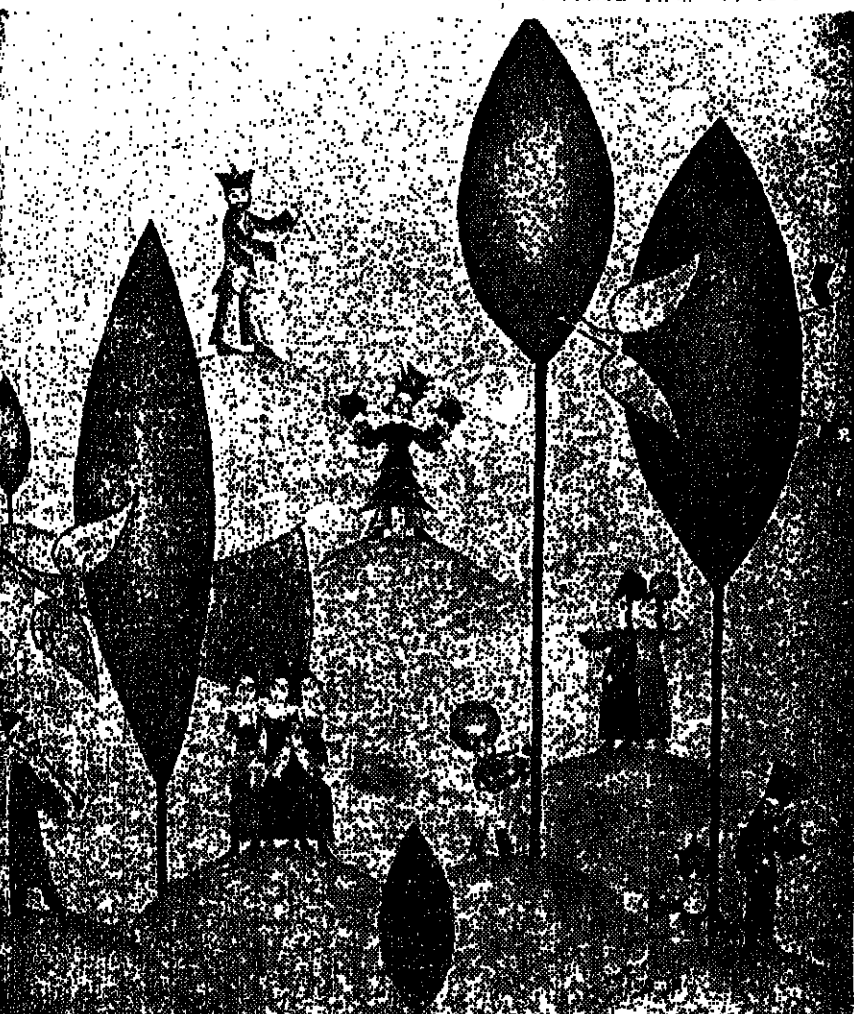
הפתרון הוא מעשי וביצועו יתן פורקן לרגשי התיסכול האוכלים את אלה שאין באפשרותם לפעול בדרך לגיטימית להגשמת דיעותיהם. בזאת נקרב גם את ימות המשיח ואת חורבן בית שלישי, אבל אם ישנם חוגים החפצים שתפרוץ מלחמת-אחים במהרה בימינו אמן סלה — למה לא להקל עליהם את המלאכה? משהו אומר שבכל אשמה הממשלה. אילו ישבו היום אנשי אלו-מורה, שחרו את חוקי התנחלות סבסטיה, מאוחר יותר ובירור, ממתנים למשפט, שגור דיו כמה שנות מאסר — לא היו התנחלויות. אולי זה נכון, אך אין בוכים על חלב ששפך.

הממשלה היתה צריכה לתת לכל המתנחלים לחדור לטשה, להקים אהלים, לפרוש מופה, לאכול, לשתות, להתפלל ולקדו. ואחר כך לסגור את האהלים — מסיבות בטחוניות, כמובן. מאותן הסיבות ניתן לאסור על אנשי התקשורת להתלוות אל המתנחלים. למחשש שישנו לפחות 80%, "מתלוצצים" שלא חולמים על ישיבת-קבע מחוץ לבתיהם החמים. יש להם גם עבודה, התחייבויות ואפילו עסקים שאי-אפשר לדחותם ליותר מיומיים שלושה. מתקבל על הדעת שבעבור זמן מה יתחילו כל אלה לבקש רשות לצאת מחשט חסור, ואז אפשר יהיה להחתימם על הצהרה, להניש נגדם תלונה על הפרת תקנות בטחון ובכלל, למרר את חייהם, אבל בשקט.

האחרים, אשר ישיארו, ללא חגת, ללא אספקת מזון, ללא צרכים חיוניים ללא אפשרות להציג את סבלם לעיני העולם ואז יידעו מהו חקורבן. אם הם מוכנים להקריב כל כך הרבה על מוצא התנחלות בארץ אבות, אז מגיע להם שם יראו את ילדיהם סובלים. זאת דרך אחת שבה יכלו לפעול הרשויות אם באמת אין רצון בהתנחלות. ואפשר גם אחרת:

• לאפשר לכל הקבוצות לחצות בשקט את הקו הירוק ולהתנחל כחפצן. רק כעבור 24 שעות לשגר כוח משטרה וצבא מוגבר אל התנחלות אחת אחרי לשני, לשליש, לשלישית, לרביעית... לפי תות. "רבותי" — יאמר מפקד הפעולה — "תמו 24 השעות שבחן מותר לאזרח ישראלי לשתות, ללא רשיון מיוחד, מעבר לקו הירוק. אתם עצורים, ואין יעלו אותם בכוח — או שלא בכוח — על המשאיות, וללא ליווי אנשי התקשורת יביאו אותם לתחנת המשטרה הקרובה (ששמה לא יפורסם ברבים), יקחו מהם את טביעות האצבעות, ופתחו נגדם תיקים מליליים. יידשו ערכות כספית בנזחה שלא יחזרו על המעשה... אחרים ייכלאו במעל ולא דווקא בנתנים מיוחדים, אלא כמו חפזותים, או הגנבים המשוטטים. כל האחרים ימותו למשפט. ויהיה משפט!

בדרך זו יתחילו בשקט וללא תעמולה גדולה מרבית הנסיונות של התנחלות בדרך זו חוקית, ואם אויזשיי קבוצה תצליח להערים על המשטרה והצבא ותישאר בשטח — אללה ירחמנו!

ההפסד הצבירי הישיר מניע, אפוא, 8-11 מיליון דולר או 15-35 מיליון לירות, אולם ההפסד הישיר אינו מכפה את כל ההפסדים של המדינה. 2.5 מיליון דולר שהושקעו ע"י "בתי הדין", ההפסדים הפטרונימיים, הם כסף ציבורי ישראלי.

ההפסד הצבירי הישיר מניע, אפוא, 8-11 מיליון דולר או 15-35 מיליון לירות, אולם ההפסד הישיר אינו מכפה את כל ההפסדים של המדינה. 2.5 מיליון דולר שהושקעו ע"י "בתי הדין", ההפסדים הפטרונימיים, הם כסף ציבורי ישראלי.

ההפסד הצבירי הישיר מניע, אפוא, 8-11 מיליון דולר או 15-35 מיליון לירות, אולם ההפסד הישיר אינו מכפה את כל ההפסדים של המדינה. 2.5 מיליון דולר שהושקעו ע"י "בתי הדין", ההפסדים הפטרונימיים, הם כסף ציבורי ישראלי.

ההפסד הצבירי הישיר מניע, אפוא, 8-11 מיליון דולר או 15-35 מיליון לירות, אולם ההפסד הישיר אינו מכפה את כל ההפסדים של המדינה. 2.5 מיליון דולר שהושקעו ע"י "בתי הדין", ההפסדים הפטרונימיים, הם כסף ציבורי ישראלי.

ההפסד הצבירי הישיר מניע, אפוא, 8-11 מיליון דולר או 15-35 מיליון לירות, אולם ההפסד הישיר אינו מכפה את כל ההפסדים של המדינה. 2.5 מיליון דולר שהושקעו ע"י "בתי הדין", ההפסדים הפטרונימיים, הם כסף ציבורי ישראלי.

ההפסד הצבירי הישיר מניע, אפוא, 8-11 מיליון דולר או 15-35 מיליון לירות, אולם ההפסד הישיר אינו מכפה את כל ההפסדים של המדינה. 2.5 מיליון דולר שהושקעו ע"י "בתי הדין", ההפסדים הפטרונימיים, הם כסף ציבורי ישראלי.

ההפסד הצבירי הישיר מניע, אפוא, 8-11 מיליון דולר או 15-35 מיליון לירות, אולם ההפסד הישיר אינו מכפה את כל ההפסדים של המדינה. 2.5 מיליון דולר שהושקעו ע"י "בתי הדין", ההפסדים הפטרונימיים, הם כסף ציבורי ישראלי.

ההפסד הצבירי הישיר מניע, אפוא, 8-11 מיליון דולר או 15-35 מיליון לירות, אולם ההפסד הישיר אינו מכפה את כל ההפסדים של המדינה. 2.5 מיליון דולר שהושקעו ע"י "בתי הדין", ההפסדים הפטרונימיים, הם כסף ציבורי ישראלי.

ההפסד הצבירי הישיר מניע, אפוא, 8-11 מיליון דולר או 15-35 מיליון לירות, אולם ההפסד הישיר אינו מכפה את כל ההפסדים של המדינה. 2.5 מיליון דולר שהושקעו ע"י "בתי הדין", ההפסדים הפטרונימיים, הם כסף ציבורי ישראלי.

ההפסד הצבירי הישיר מניע, אפוא, 8-11 מיליון דולר או 15-35 מיליון לירות, אולם ההפסד הישיר אינו מכפה את כל ההפסדים של המדינה. 2.5 מיליון דולר שהושקעו ע"י "בתי הדין", ההפסדים הפטרונימיים, הם כסף ציבורי ישראלי.

ההפסד הצבירי הישיר מניע, אפוא, 8-11 מיליון דולר או 15-35 מיליון לירות, אולם ההפסד הישיר אינו מכפה את כל ההפסדים של המדינה. 2.5 מיליון דולר שהושקעו ע"י "בתי הדין", ההפסדים הפטרונימיים, הם כסף ציבורי ישראלי.

[illegible]

יום י' — 11.10	שבת — 12.10	יום א' — 13.10	יום ב' — 14.10	יום ג' — 15.10	יום ד' — 16.10	יום ה' — 17.10
<p>הקטם השחור 15.00 שלוש לבוא שבת 15.25 סרט עליית: "ה" 16.01 נשיקה האחרונה 16.01 חידון רמזאן 19.35 החבר'ה 19.45 השבע 20.10 סרט קולנוע: "ששת הילדים" 20.10 חידוש 22.41</p>	<p>18.04 יריש עם שיר 18.32 חידושים המצאות 18.42 בידור חילי — עם בובי ג'נר 19.20 חידון רמזאן 19.30 חידוש 20.00 המבדיל בין קדש לעול 20.30 מבט לחידוש 21.10 ארבעים 22.00 סמרט 22.40 חידוש</p>	<p>17.32 הקוף ואני 18.00 אות-אות-אות 18.32 ספי וסוס לחידוש 19.00 חידון רמזאן 19.30 חידוש ויזמן השבע 20.00 עלם ועלימה 20.30 מבט לחידוש 21.00 הקוסם 21.50 חידוש</p>	<p>22.59 חידוש 17.32 חלונות 18.00 המניה הבמרת 18.32 סמרט 19.07 חידון 19.30 חידון רמזאן 19.30 חידוש 20.00 מורשה 20.30 מבט לחידוש 21.00 סרט קולנוע: "הבן, בנו מסיקה" 22.40 חידוש</p>	<p>17.42 חידון טבע 18.25 שירי אלי-בית 18.42 חזריות וסרטים 18.45 "מרת, מקומית" 19.07 חידון 19.30 חידון רמזאן 19.30 חידוש 20.00 מורשה 20.30 מבט לחידוש 21.00 סרט קולנוע: "הבן, בנו מסיקה" 22.40 חידוש</p>	<p>17.32 משמחת פטריוני 18.00 סרטים מצוינים 18.32 חבנית פילקולר מיו חידת רמזאן 18.45 חידון סמרט 19.30 חידוש 20.00 האוטובוס היפוסי 20.30 מבט לחידוש 21.00 סרט קולנוע: "הבן, בנו מסיקה" 22.40 חידוש</p>	<p>17.42 חידון טבע 18.25 שירי אלי-בית 18.42 חזריות וסרטים 18.45 "מרת, מקומית" 19.07 חידון 19.30 חידון רמזאן 19.30 חידוש 20.00 מורשה 20.30 מבט לחידוש 21.00 סרט קולנוע: "הבן, בנו מסיקה" 22.40 חידוש</p>

- ◀ **מלוויזיה**
- ◀ **לימודית**

(סוף מעמוד 11)

הסברנו לו שזו תחילה, ה"בוקר" לא האמין ולקח את הפתח ציפו. לאחר יום-יומיים החזיר את הפתח, והתמלצו מאוד. מאוחר יותר גרדנו לנו, שהוא מטר אחד לבנימין. שעבר יחד עם הסוראים לחדר השני, ואנו אומנם אישרו כי זה תחילה.

מיד מעט היה נכנסת ה"בוקר" ובסוף משטטם עזרי חדש. יום אחד בא ואמר לחורנים: "הוציאו את הסירה". הסטנו, "שוקי". סברנו שהוא למד משטט זה אצל "שכנינו רבא לנסות אותו עצילו".

החילוץ להציל את ארבעת ילדיהם ואת הפגזות במבצע בבריתו ובהצלחתו שיעורו שמנהלות כנראה מלחמת ההתשה בשנות 1970. רצונו לתאמץ שתמונתו אלה עודדו ללחץ על המורסם שיגיעו יעמו להסכם מכך, למדו שספינת ספרדית שאלה ב"החיות" וישם מלחמה אווירית-במבצע בבריתו, אציע, "החיות" שירדו בהזדמנות זו על הכוחות השוטפים שבתורו על יחסיהם ביניהם. התחילו להקדיש במבצע ד (כך להצביע את חומק), שהתחמק מביד מבצע "מאסב", "חז" - מחרוזת שהצריבם במגלים גם באמצעותה. את החרוץ שישו במגליני וזיתו ששפטו את מבצע בקיף, אתה - בפרות סיכוי הכושרים שביניהם חוסינו מה שצמח וצמח ויקטסוים שונים. עשיו גם, שומטונים" מחוסי המבצות האסוריות, לאחר שהגיעו אליו מבצות מהחז"ר.

24.3.74. קצין בוגד ונכס ומפקח אינרנט של הצלב האדום ועוסק בתובעים מכוח הכרזת
אחת מחוקי הממשלה שבעד שים אחרים הוא הותיר ביד הממשלה
24.3.74. ש"ב. התורמים בנכסים וממלכתיים שנקבעו בחוץ בשלמות בקצה חפזו ו
ועלי ב"ד"ר, רדיון, ארץ מבריתם גם בלמים, ממוכנים, ממוכנים, ש"ינים, ממוכנים
שמיים, לראשונה בכל ממוכנים, ש"ינים עד אז ונכסו לשלוח את המה מדי בוקר וערב
כפי שכלכלו כל הממוכנים
למרות זאת הכירו המורדים, תרבות, בדעת ספרים באנגלית, מכון שווי הצמלת
אנטי-הממלכתי.

ספר אחד בכתב יד יחזקיהו חנוך שוקדס מדינת ישראל מוכן להוציא. השני זו חובת המסדה להביא שהמוריסטים והמחברים הם הישראלים ולא הערבים, השאר מתקנים חסרים. ונתינת את זכויות של הערבים על כל ארץ-ישראל. מובן שלא תהיה חסות בריאות. לכתוב. אך חובתו מעצם חוקים והשקפותיו של שטייט ארץ האנגלים.

סדר פסח

313,742 ביקור שני של תצלול-ההרפת והפע-
התורגושות קטנה יותר, עתה לנו לכבוש של
מכתבים תכניתו מכתב אחד למשתת-
פא השני לביקור. אז שוב ממליץ ליהנות,
והשתובט בשבילי: ביקורם של רופא-השיניים
ורופא-העיניים (איש תצלול והאחר טוטו שומר)
רים השיבו לו שרואם העיניים נהרג בשעת
הפעצא שהאילול על המשקל) וקטלים בחצי.
שוב שאלו מהו וקבל מכתבים מכתבי איש
ותצלול האחר מנעך בבואו למספר שאין דבר
תלוי בו מספר שעות לאחד-בן הגיון כמה
והגות משקלים עובד תומכיה שנוקטם להם.
כאן כן פנינו לעל-ההצדקה שיאחד
אל תל השבויים יחד, כולל הקצנים והחייסנים
כדי שגבול לנוח יחד את ליל-הסדר. בקשתנו
גם לקבל את כל התצלולים והקצנים אלוהם
לעצמם יחד, כד ילמדו את למותה ביקשת שיאחד אלוהם
עם תחיל השני. בעל איראנה והמכות חילקו בימין להבא את ליל-הסדר והראשון השני.
ליל-הסדר והראשון נערך ב-5 באוגוסט. כל מה בפורד, ורלס מנח
למדת את הניאול על הנהלת של פאס מנות והאחר אליו מתאריך עוד קודם
לבן. סידרו קולות ומקסמאט שישן ופלי פרישו פליה שולנית בחובלת חלילית נהנה ונחנה
והקצנים ושאר ידמות.
אכן, כעבר יאחד אונתם עם תחיל השני, ללא חיליסים הקצנים בביקור קודם את הנהלת
והחל את חסכני ישמנו סביב לשמורת. שרית את הקצנים מובן של משפט חסכני שרית
אסור-הציות והקצנים מבעטו. להשתכח לבטיח, בשעת הבאת אירושלים, והמנעו גם לו
לל יחד את מן השתל והלחץ... בתום הסדר שרית קצת ולבסוף אמרו: "הם סדר נסח"
מסעם בחובלת.

(סוף הסידרה בשבוע הבא)

כל חובשין שמעלות

23

كتاب من القرآن

